Мотиви към проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 11 от 22 октомври 2018 г. за здравни норми и изисквания при работа в среда на йонизиращи лъчения

1. Причините, които налагат приемането на нормативния акт:

В Министерство на здравеопазването постъпи писмо от „АЕЦ Козлодуй" ЕАД, с искане да се актуализира „Методично указание за професионалния подбор на оператори на АЕЦ по психофизиологични и психологични качества" № 1 от 25.06.1990 г. на Министерство на здравеопазването..

В Наредба № 11 от 2018 г. за здравни норми и изисквания при работа в среда на йонизиращи лъчения, издадена от министъра на здравеопазването, се определят здравните норми и изисквания при работа в среда на йонизиращи лъчения. Тази наредба се прилага за всички лица, които работят в среда на йонизиращи лъчения, включително и за операторите в „АЕЦ Козлодуй" ЕАД.

Съгласно чл. 10, ал. 2 от Наредба № 11 от 2018 г. на кандидатите за оператори в атомни електроцентрали се извършват и психо-физиологични и психологични изследвания. Практически до момента психо-физиологични и психологични изследвания, предвидени в Наредба № 11 от 2018 г. са провеждани по реда на горецитираното Методично указание, което към настоящия момент се явява остаряло и несъответстващо на развилите се обществени отношения в тази връзка и в частност на регулацията, свързана с ядрената безопасност.

Законът за нормативните актове в чл. 18, ал. 1 дава възможност юридически лица да правят предложения за усъвършенстване на законодателството. В тази връзка в Министерство на здравеопазването като се взе предвид разпоредбата на чл. 44, ал. 1 от Указ № 883 от 1974 г. за прилагане на Закона за нормативните актове, че актът по прилагането на закон следва да урежда изчерпателно материята, до която се отнася, се прецени, че разпоредбите, които уреждат психо-физиологични и психологични изследвания следва да са в един акт и това следва да бъде Наредба № 11 от 2018 г. за здравни норми и изисквания при работа в среда на йонизиращи лъчения.

На следващо място Наредба № 11 от 2018 г. за здравни норми и изисквания при работа в среда на йонизиращи лъчения е приета през 2018 г. и чрез нея са транспонирани в българското законодателство изискванията на Директива 2013/59/Евратом на Съвета от 5 декември 2013 година за определяне на основни норми на безопасност за защита срещу опасностите, произтичащи от излагане на йонизиращо лъчение и за отмяна на директиви 89/618/Евратом, 90/641/Евратом, 96/29/Евратом, 97/43/Евратом и 2003/122/Евратом. Петте

години практическо приложение на наредбата показаха някои пропуски, които следва да бъдат коригирани.

С промяната в Закона за безопасното използване на ядрената енергия (чл. 16а) и в Закона за здравето (чл. 64, ал. 3) се регламентира статута на структурно звено в ядрените централи, на което се възлагат ангажиментите по медицинско наблюдение на лицата, допускани до работа в централите. Това структурно звено следваше да намери своето място и в подзаконовия нормативен акт, уреждащ здравните норми и изисквания при работа в среда на йонизиращи лъчения.

Всички, изброени по-горе обстоятелства наложиха изработването на проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 11 от 2018 г. за здравните норми и изисквания при работа в среда на йонизиращи лъчения.

2. Целите, които се поставят:

С проекта на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 11 от 2018 г. за здравни норми и изисквания при работа в среда на йонизиращи лъчения се цели пълно и изчерпателно уреждане на обществените отношения, свързани с провеждането на психо-физиологични и психологични изследвания на кандидати за назначаване и служители на операторски длъжности, лицата по чл. 64, ал. 2, т. 1 от ЗБИЯЕ и лицата по чл. 21, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за придобиване на професионална квалификация и за реда за издаване на лицензии за специализирано обучение и на удостоверения за правоспособност за използване на ядрената енергия.

Цели се и по-ясно разписване на вече формулираните задължения на субектите изпълнители на изискванията заложени в Наредба № 11 от 2018 г. за здравни норми и изисквания при работа в среда на йонизиращи лъчения, както и отразяване на последните промени в чл. 64, ал. 3 от Закона за здравето (доп. ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.).

3. Финансовите и други средства, необходими за прилагането на новата уредба:

Не се очаква проектът на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 11 от 2018 г. за здравни норми и изисквания при работа в среда на йонизиращи лъчения да доведе до необходимост от финансови ангажименти на заинтересованите лица.

4. Очакваните резултати от прилагането, включително финансовите, ако има такива:

Ще се избегне регламентиране на обществени отношения от една и съща област с нормативен акт и указания по неговото прилагане и вместо това ще се създаде единна и изчерпателна уредба на отношенията, нуждаещи се от нормативна регламентация.

5. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз:

С проекта на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 11 от 2018 г. за здравни норми и изисквания при работа в среда на йонизиращи лъчения не се въвеждат нови разпоредби от европейското право, поради което не е изготвена справка за съответствие.

След извършен анализ за съответствие с европейското право се установи, че обществените отношения, предмет на проекта за тази наредба, не са регламентирани в европейското законодателство.

На основание чл. 26 от Закона за нормативните актове проектът на наредба и мотивите към него ще бъдат публикувани за обществено обсъждане на интернет страницата на Министерството на здравеопазването и на Портала за обществени консултации за срок от 30 дни.